

WIADOMOŚCI ŚWIDNICKIE

BIBLIOTEKA
OSSGL

BIULETYN INFORMACYJNY

TYGODNIK

Rok 3

Świdnica, niedziela 5, — sobota 12 stycznia 1947 r.

Nr. 1

Cywilizacja

Widnie różne poglądy, co do znaczenia tego słowa. Zdawało by się, że wskutek częstego nadużywania go przez mówców i pisarzy, zagubiło ono swoje istotne znaczenie.

A jednak na dnie wszystkich, dalekich i bliższych okreseń tkwi jego jezykowe pochodzenie, to jest od łacińskiego słowa civis — obywatel. A który to jest civis — jest to człowiek posiadający prawa wolnego obywatela (patrz encyklopedia Gutenberga). Pierwszym jego atrybutem obywatelstwa jest wolność. Dlatego to Polska posiadała obywateli i poddanych. Obecnie mamy tylko obywateli, poddani znikli, bo jesteśmy wolni. Idea wolności obywatelskiej jest mocno zakorzeniona w naszym narodzie i jest nam wszystkim bardzo droga. Wolność rodzi obowiązki, jest to samo przez się zrozumiałe.

Człowiek wolny jest gospodarzem u siebie, a gospodarz musi umieć gospodarzyć, co trzeba zjeść i wypić, co trzeba schować do spiżarni, co trzeba zabezpieczyć przed wrogiem lub robactwem i myszami. Taka praca wytwarza kulturę, czyli kulturę, od słowa greckiego kultos (narzędzie do gładzenia kamienicy posągów). Dlatego to nie wolność nie wytwarza kultury, a przeciwnie prowadzi do zdziczenia i większa niewola, tym większe zdziczenie.

Widzimy po Niemczech, państwowy bat pruski, a potem hitlerowski, naród filozofów, w jedno stulecie, sprowadził na dno upodlenia.

To samo zresztą było w Rosji Carskiej, w Turcji za czasów Abdula Hamida, to samo we Włoszech za czasów Musoliniego. Kraje, które nie posiadają wolności obywatelskiej, nie można nazwać cywilizowanymi, a kultura, która w nich się wytwarza, ma charakter nieszczerzy i dwuznaczny, na dnie takiej kultury czai się zbrodnia. Tak jak na dnie hitleryzmu czaiły się obozy śmierci i masowe mordy, ludzi mających święte prawo egzystencji.

Te dosyć uproszczone rozważania pomieszczam z okazji nowego roku. Są to jakby wytyczne, wymagają one naturalnie szczegółowego sprecyzowania w każdym poszczególnym wypadku. Jeśli cofnąć się wstecz, musimy sobie powiedzieć jak bardzo uczynił źle Piłsudski, człowiek o temperamentie raczej wschodniego despoty, że w roku 1926 zahamował normalny rozwój Polski przez zamach majowy. Bo właśnie uczciwa walka społeczna i polityczna uczy i wyjaśnia, klasyfikuje i szereguje, ludzi i poglądy, koncepcje i idee.

Zeszłego roku w artykule „Zadania” w naszym piśmie starałem się zobrazować materialną stronę prac, które w roku 1946 są do wykonania.

W roku 1947 kiedy państwowość nasza krzepnie, kiedy przystępujemy w

Wszystkim Obywatelom
miasta Świdnicy zasyła

ZYCZENIA NOWOROCZNE

Miejska
Rada Narodowa
i Zarząd Miejski

KALENDARZ WIECÓW i MASÓWEK w mieście Świdnicy

Wiec ogólny w. g. ogłoszeń dn. 12.1.47 r.
Szarpalnia szmat dn. 13.1.47 r. godz. 10 — Bystrzycka prelegent PPR Ptak, Zw. Zaw. Wojciechowski.
F-ka Szpilek 13.1.47 r. g. 16 — Bystrzycka prel. PPR Orłowski Stanisław, Zw. Zaw. Celejewski.
F-ka Maszyn rolnych 13.1.47 r. g. 16 — prel. PPR Czaja, Zw. Zaw. Błachut i PPS Rogalski.
Warsztaty kolejowe 14.1.47 r. g. 15 — Strzebińska hall warszt. prel. PPR Abramczyk, Zw. Zaw. Kleczkowski i PPS Jaśkiewicz.
PKP Kuch Drogowy 14.1.47 r. g. 15 prel. PPR Kobiątka, Zw. Zaw. Błachut i PPS Rogalski.
F-ka Mebli Nr. 2 14.1.47 r. g. 16 — hall f-ki 2 Nadrzeczna prel. PPR Ptak, Zw. Zaw. Wojciechowski.
F-ka Zabawek 15.1.46 r. g. 16 —

najbliższym czasie do wyborów, chciałbym zobrazować duchową stronę zadań, stojących przed nami. Sześćoletnia niewola hitlerowska, odcisnęła piętno na całym naszym narodzie. Prawda, są i jaśniejsze światła, zbliżyliśmy się i poznaliśmy. Wszystkie warstwy społeczne dały przykład bohaterstwa i ofiarności. Pokochaliśmy więcej tę Niepodległą Polskę, którą gwałtem chcieli wyśmiać, splugawić i wyrwać nam z serca, lotrzy z pod znaku Hitlera. Ale ileż jednostek utraciliśmy fizycznie, a ileż duchowo.

Fizycznie to jest tych, którzy zginęli — duchowo, to jest tych, którzy spodzielili. Tych, którzy lizali stopy na-

jeżdźcy, lub w pogoni za zyskiem, robili ciemne interesy. Ba — robili, chcą je robić nadal. Polska w roku 1947, po pierwszym okresie odbudowy materialnej musi zacząć myśleć o swojej odbudowie duchowej.

Polska gdzie jesteśmy wszyscy obywatelami, to jest ludźmi wolnymi, musi zdążyć po jasnej drodze cywilizacji duchowej, po drodze demokracji postępu i wolności.

Droga ta nas nie zawiedzie, ludzie wolni powoli dogonią do poziomu kulturalnego innych narodów, które miały szczęście sycić się wolnością od dawna. Zadania cywilizacji, kultury i wolności

Świdniccy Rozbójnicy tryumf naszej milicji

W numerze 38 Wiadomości Świdnickich opisaaliśmy napad bandycki na kinorownika kina. Nie taimy, że wyrażaliśmy pewne wątpliwości pod adresem naszych władz bezpieczeństwa. Sprawili nam jednak przyjemną niespodziankę. Sprawcy zostali wykryci i złapani.

Ale tu zaczyna się tragedia, są nim 17 letni i 19 letni uczniowie naszego gimnazjum. Był kiedyś taki wypadek w Anglii, po tamtej wojnie dwóch młodych chłopców zamożnych rodziców napadło na londyńskiego jubilera, sąd skazał ich na trzy lata więzienia i straszną średniowieczną karę, obicie batem. W każdym razie trąd wojny rozbudzona fantazja, zniszczona moralność, doprawdy płakać należy nad straszną tragedią, rodziców i nad zniszczonym młodym życiem tych chłopaków.

Alarmujemy całe społeczeństwo starcie do walki, my nie chcemy dżiczec. Należy oświecić umysły i kształcić dusze. Jest tyle piękna na ziemi i tyle szczęścia można posiadać będąc prawym człowiekiem.

KALENDARZ wieców i masówek w powiecie Świdnicy

Masowe manifestacyjne wiece na powiat Świdnica odbędą się dnia 12.1.47 r. Data wieców na poszczególne gminy i miejscowości:

- Gmina Godków, Jaroszków — 5.1.
- Gm. Strzegom — 4.1.
- Gm. Stanowice, Pastuchów — 6.1.
- Gm. Żarów, Łazany, Kalinowo — 6.1.
- Gm. Jaworzyna Śląska, Porcelanka, Zw. Zaw. Kolejarzy, Nowa Wieś — 7.1.
- Gm. Ludwików, Wielka Wieś, Górna Bystrzyca — 7.1.
- Gm. Marcinowice, Cieszkowice — 8.1.
- Gm. Domanice, Igranowice — 8.1.
- Gm. Świebodzice Z wszystkich Fabryk, kup., rzem. i in. — 8.1.
- Gm. Zamkowo, Komorów, Witoszów — 9.1.
- Gm. Pszenów Cukrownia, Śmiłowice, Miłochów Dolny, Gródek Świdn. — 9.1.
- Gm. Żarów Szarmotownia, Silesia — 10.1.

zaczębiają się o siebie i stwarzają najważniejsze zagadnienia, które w roku nadchodzącym stoją przed nami.

Szeller.

Zyczenia Noworoczne

i podziękowanie dla naszych kochanych Sylwestrowych Gości zasyła

Restauracja
„Bristol”

Łukowa 12.

Do ogółu odbiorców Elektrowni w Świdnicy

W związku z zburzającymi się dość często w ostatnich czasach wyłączeniami (całkowitymi lub częściowymi) miasta Świdnicy Dyrekcja Elektrowni Miejskiej w Świdnicy podaje do wiadomości ogółu odbiorców, że powyższe przerwy w dostawie energii elektrycznej spowodowane każdorazowo przez wyłączenie bez uprzedzenia miasta Świdnicy przez Zjednoczenie Energetyczne w Wałbrzychu, lub też przez kategoryczny nakaz zredukowania poboru energii elektrycznej przez Świdnicę pod rygorem natychmiastowego i całkowitego wyłączenia miasta. W tym wypadku kierownictwo Elektrowni w Świdnicy jest zmuszone wyłączać niektóre dzielnice

aby utrzymać dostawę energii elektrycznej chociaż do tej dzielnicy, w której znajdują się Wodociągi i Szpital. Nakaz ograniczający zużycie energii elektrycznej wydany przez Zjednoczenie Energetyczne obowiązuje nadal. Aby unikać konieczności wyłączenia całych dzielnic miasta wraz z zakładami przemysłowymi, które ponoszą wskutek tego milionowe straty, lub też dla uniknięcia trwałego wyłączenia całych ulic domów prywatnych — Dyrekcja Elektrowni wzywa ogół swych odbiorców do powszechnego i jak najdalej posuniętego ograniczenia zużycia energii elektrycznej w godzinach od 6 rano do 10 wieczór.

Z dniem 2 stycznia 1947 r. bezwzględnie zabrania się używania wszelkiego rodzaju grzejników elektrycznych jak piecyki, kuchenki, żelazka i t. p. 1. zabrania się oświetlania żarówkami wystaw sklepowych 2. w mieszkaniach prywatnych oświetlenie elektryczne musi być ograniczone do jednej żarówki na całe mieszkanie 3. we wszystkich instytucjach, biurach, urzędach, restauracjach, kawiarniach i sklepach oświetlenie musi być ograniczone do najkonieczniejszego minimum. Zarządzenia niniejsze są wydane wskutek bezwzględnej konieczności ograni-

czenia ogólnego poboru energii elektrycznej. W interesie ogółu mieszkańców jest aby każdy odbiorca ściśle zastosował się do niniejszego zarządzenia. W razie stwierdzenia przez specjalnych kontrolerów przekroczenia niniejszych zarządzeń winni być pozbawieni dostawy energii elektrycznej na czas do 2 miesięcy. Nie zastosowanie się ogółu społeczeństwa do niniejszych zarządzeń spowodowałyby ponowne wyłączenie niektórych dzielnic miasta lub nawet wyłączenie całego miasta. Dyrekcja Elektrowni Miejskiej w Świdnicy.

Napady z bronią

Richter Walter, Riger Herbert miejscowi Niemcy wraz z obywatelem polskim rzym Klimowiczem dokonywali napadów rabunkowych w naszym mieście szczególnie na Niemców. Obecnie są osadzeni w więzieniu, odebrano im pistolet i 5 sztuk naboju.

Kradzież mieszkaniowa

Kradzieży mieszkaniowej dokonali przy ul. Kupieckiej 14 Jakubik Kazimierz, Teperek Tadeusz i Bajkowski Marian, ten ostatni uciekł, zamieszkuje on we wsi Sulpiny pow. Warszawski.

Młynarze na Odbudowę Warszawy

Lista ofiarodawców na odbudowę Warszawy

1. T. Koscielski Domanice .. 1.000,—	13. S. Furman Wielka Wies .. 1.000,—
2. W. Gąsiorkiewicz Polwieś .. 2.000,—	14. T. Kołosowski Grunów .. 1.000,—
3. J. W. Dolek .. 1.000,—	15. E. Reps Mianów .. 1.000,—
4. M. C. Rozmystowski .. 1.000,—	16. C. Dobrzański .. 1.000,—
5. A. Zliczewski G. Bystrzyca .. 1.000,—	17. Z. Kranz Strzegom .. 1.000,—
6. Fr. Biel Witoszów .. 1.000,—	18. Chrapkiewicz W. Wies .. 1.000,—
7. L. Motyliński Krzyżowa .. 1.500,—	19. J. Kantor .. 1.000,—
8. W. Skotarczyk Czechonia .. 1.000,—	20. J. Baran .. 1.000,—
9. J. Gałkowski Jakubowice .. 1.500,—	21. K. Skulski .. 1.000,—
10. J. Gdański Chwałków .. 1.000,—	22. J. Gnolek .. 600,—
11. M. Czasnowic Kęczyn .. 1.000,—	23. Dąbrowski Donilewo .. 1.000,—
12. Cz. Skulski Bystrzyca D. .. 2.000,—	
Razem zł. 25.600,—	

Aptekarze zamiast Powinszowań Noworocznych złożyli na R.T.P.D. 4000 zł

Życzenia Noworoczne

Dla wszystkich szlachetnych ofiarodawców i sympatyków naszej instytucji, a także podziękowanie za otrzymane zasiłki pieniężne w imieniu dzieci przesyła

Zarząd Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (R.T.P.D.)
Ul. Konopnickiej 1 — Telefon nr 20-01

Pomyślności w Nowym Roku 1947

ZYCZY Z CAŁEGO SERCA
SWOIM BYWALCOM I SYMPATYKOM

Restauracja „WARSZAWIANKA” Długa 2, tel. 24-87.

JEDYNA W ŚWIDNICY
WARSZAWSKA KUCHNIA
ZAPRASZA
NA SMACZNE POSIEKI

Warszawianka
DEUGA Nr 2

CODZIENNE
KONCERT

Najlepszym życzeniem Noworocznym to ofiara na piękny cel...

Państwowa Fabryka Zegarów w Świebodzicach

poszukuje pełnych lub niekompletnych norm Dina. Zgłosz. prosimy kierować:

Państwowa Fabryka Zegarów Świebodzice, ul. Wałbrzyska 31

Podziękowanie

Wszyskim tym, a zwłaszcza koleżankom i kolegom, którzy oddali ostatnią przysługę naszemu drogiemu zmarłemu S. P. RYSIOWI SLUSARKOWI, — składa najserdeczniejsze „BOG ZAPŁAĆ Rodzice i Rodzina

PORADNIK ROLNIKA KALENDARZ NA ROK 1947

Wielki format. Około 500 stron bogato ilustrowanych

Zawiera wiele ciekawych, praktycznych wiadomości niezbędnych dla rolnika

Cena zł 100

Sprzedaz w księgarni Spółdzielni Wydawniczej

„KSIĄZKA” Świdnica, ul. Długa 9

Udzielamy rabatu księgarskiego

Zamiast powinszowań noworocznych złożył ofiarę na RTPD porucznik Stefan Karpieński sumę zł. 200.

Zamiast „herbatki“ w dniu imienin wpłacił na RTPD w Świdnicy kwotę zł. 5.000. 6-XII-1946 r. Mikołaj Dubicki.

Unieważnienie dokumentów

Unieważniam i ewentualnie proszę o zwrot skradzionych dokumentów: dowód zameldowania, karta rejestracyjna, dowód osobisty (Kenkarta) wydana w Miejskiej Górze na nazwisko Zofii Salbert, zamieszkałej Świdnica ul. Jadwigi 5.

Unieważniam skradzione dokumenty, dowód osobisty wydany przez Zarz. m. Kielce, kartę rejestracyjną RKU Kielce, metryka ślubna Kielce, wszystkie wydane na nazwisko Jan Podsiadło, zam. Żarów ul. Arm. Polsk. Nr. 1.

Unieważniam zaświadczenie tożsamości Zarz. m. Zator, kartę rejestracyjną wyd. przez RKU Wadowice, zameldowanie w Świdnicy, zwolnienie z obozu w Mathausen na nazwisko Zdzisław Skalskiego, zam. ul. Kościelna 7.

Unieważniam dowód osobisty, kartę metrykową RKU, kartę repatriacyjną oraz zameldowanie gminy na nazwisko Daniel Dudek, zam. w Pszenowie Nr. 72.

Unieważniam legitymację i zaświadczenie wydane przez Pow. Urz. Ziemi w Świdnicy, legitymację Samopomocy Chłopskiej, kenkartę i dowód osobisty na nazwisko Józef Kidoń, zam. w Świdnicy, ul. Wrocławska 14.

Unieważniam zagubioną kartę rejestracyjną RKU Wadowice na nazwisko Zdzisław Pietraszek, zam. w Świdnicy, ul. Okrężna 55, m. 6.

Unieważniam skradzione zaświadczenie wojskowe RKU Świdnica na nazwisko Emilia Radwana, zam. Donowłowo (Birkenau) Nr. 10.

Unieważniam skradzione dokumenty Metryka urodzenia 1939 r., dowód osobisty karta RKU Świdnica, rejestracja roweru, odeinek zameldowania na nazwisko Wojciecha Prościaka.

DYŻURY APTEK

w bieżącym tygodniu t.j. od dn. 4 I. br. do dn. 11 I. w.

dyżuruje:
APTEKA
POD

Białym Orłem
Rynek 35